

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/153/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5313213407
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5313213407.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov JUDr. Yvetty Dzugasovej a Mgr. Anny Mihálikovej, v právnej veci žalobkyne: T. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX K., G. č. XXXX, zastúpenej JUDr. Ladislavom Ščurym, advokátom, so sídlom T. XXXX, XXX XX K., proti žalovanému: K. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX K., G. č. XXXX, zastúpenému spoločnosťou: Advokátska kancelária VARMUS, s.r.o., so sídlom Palárikova 83, 022 01 Čadca, IČO: 36 863 203, o zaplatenie náhrady za užívanie rodinného domu s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 9C/59/2013-180 zo dňa 17. októbra 2017 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Čadca sp. zn. 9Csp/56/2016-187 zo dňa 15. decembra 2017 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“), takto

rozhodol:

Odvolací súd n a r i a d ť u j e súdu prvej inštancie o p r a v u opravného uznesenia Okresného súdu Čadca č.k. 9Csp/56/2016-187 zo dňa 15. decembra 2017 v jeho úvodnej časti, a to tak, že:
- správne označenie čísla konania tohto rozhodnutia je: 9C/59/2013-187 a
- správne označenie identifikačného čísla spisu je: IČS: 5313213407.

Odvolanie žalovaného proti výroku II. rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 9C/59/2013-180 zo dňa 17. októbra 2017 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Čadca č.k. 9C/59/2013-187 zo dňa 15. decembra 2017 o d m i e t a .

Rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 9C/59/2013-180 zo dňa 17. októbra 2017 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Čadca č.k. 9C/59/2013-187 zo dňa 15. decembra 2017 vo výroku I. p o t v r d z u j e .

Rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 9C/59/2013-180 zo dňa 17. októbra 2017 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Čadca č.k. 9C/59/2013-187 zo dňa 15. decembra 2017 vo výroku III. o trovách prvoinštančného konania z r u š u j e a v tejto časti vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie v zmysle ust. § 123, § 136 ods. 1, § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka s použitím § 100 ods. 1 a 2, § 101 Občianskeho zákonníka uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi istinu vo výške 5.078,82 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.692,94 Eur od 16.10.2014 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 1.692,94 Eur od 16.10.2014 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 5,5% ročne zo sumy 1.692,84 Eur od 16.10.2014 do zaplatenia v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.) a vo zvyšku žalobu žalobkyne zamietol (výrok II.). Zároveň rozhodol o trovách konania tak, že žalobkyňi voči žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok III.).

2. Žalobou doručenou súdu dňa 20.12.2013 v spojení s jej doplnením sa žalobkyňa domáhala zaplata istiny vo výške 5.371,65 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo žalovanej istiny od 01.01.2014 do zaplata titulu náhrady za užívanie jej spoluvlastníckeho podielu vo výške 1 na ďalej označených nehnuteľnostiach výlučne žalovaným (ako ďalším spoluvlastníkom vo výške 1) v rozhodnom období od 01.01.2011 do 31.12.2013, ktoré užíval bez akéhokoľvek právneho titulu.

3. Z vykonaného dokazovania mal okresný súd preukázané, že žalobkyňa bola v rozhodnom období podielovou spoluvlastníčkou rodinného domu súp. č. XXXX s hospodárskou časťou (maštaľou ako súčasťou rodinného domu a ovčína) a tiež stodoly bez súpisného čísla postavených na parcele KNC č. 11504/1 v podiele 1, ako to vyplynulo z listu vlastníctva č. XXXX pre kat. úz. K. (ďalej aj „nehnutelnosti“ alebo aj „spoločné nehnuteľnosti“). Vlastnícke právo žalobkyne k uvedeným nehnuteľnostiam žalovaný nerozporoval. Súd dospel k záveru, že žalobkyňa svoj spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach v rozhodnom období neužívala z dôvodov na strane žalovaného, ktorý jej v užívaní spoluvlastníckeho podielu bránil. Vychádzal pritom z výpovede žalovaného a pripojeného spisu Okresného súdu Čadca sp.zn. 16C/105/2011. Žalovaný vo svojej výpovedi potvrdil, že žalobkyňa do domu nechodí, v dome by sa spolu ani neobišli, nie aby v ňom spolu bývali. Z rozsudku Okresného súdu Čadca sp.zn. 16C/105/2011 zo dňa 04.08.2017 vyplynul záver, že nehnuteľnosť nie je možné reálne rozdeliť tak, aby ju strany sporu mohli užívať podľa veľkosti svojich spoluvlastníckych podielov, a to aj s poukazom na medzi nimi prebiehajúci dlhoročný spor predmetom, ktorého bolo zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva žalobkyne a žalovaného k rodinnému domu súp. č. XXXX. V označenej sporovej veci konajúci súd poukázal aj na to, že nehnuteľnosti sú chránené psami, čo zistil aj sám súd pri ich obhliadke. Napokon aj sám žalovaný uviedol, že vstupu osôb do nehnuteľností bránia psy, ktoré mu strážia majetok. Psy žalovaného v spojení s napätými vzťahmi medzi stranami sporu súd vyhodnotil ako prekážku vytvorenú žalovaným, v snahe zabrániť žalobkyňi užívať jej spoluvlastnícky podiel na sporných nehnuteľnostiach. Obranu žalovaného, že žalobkyňa ho preukázateľne nevyzvala na užívanie nehnuteľností, súd vyhodnotil ako účelovú a v tejto súvislosti poukázal na iné konanie vedené na Okresnom súde Čadca pod sp.zn. 16C/105/2011, v ktorom bolo jednoznačne preukázané, že žalobkyňa sa dožadovala od žalovaného užívania svojho vlastníckeho podielu na sporných nehnuteľnostiach, pričom nemožnosť ich užívania spočívala v tom, že žalovaný jej v ňom bránil.

4. Nakoľko žalovaný v priebehu tohto konania nepreukázal právny titul, od ktorého odvodzoval svoj nárok užívať aj spoluvlastnícky podiel žalobkyne, konajúci súd dospel k záveru, že v danom prípade je daný základ nároku uplatneného žalobou zo strany žalobkyne. Poukázal pritom na súdnu prax a na právne závery plynúce z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/184/2009 zo dňa 08.06.2010.

5. Pokiaľ ide o výšku uplatneného nároku, okresný súd vychádzal zo znaleckého posudku súdneho znalca Ing. Vladimíra Kubinca č. 16/2014, ktorým bola určená hodnota ročného nájmu rodinného domu č. súp. XXXX spolu s hospodárskou časťou vo výške 2.781,09 Eur (hodnota peňažnej náhrady žalobkyne za užívanie spoluvlastníckeho podielu vo výške 1 žalovaným predstavovala výšku 1.390,55 Eur). Žalovaný nepredložil relevantný dôkaz, ktorý by bol spôsobilý spochybníť závery prijaté súdnym znalcom, o správnosti ktorého nemal súd žiadne pochybnosti. Hodnota ročného nájmu stodoly bez súpisného čísla bola stanovená podľa znaleckého posudku súdneho znalca Ing. Martina Svrčka č. 20/2017 vo výške 604,78 Eur (hodnota peňažnej náhrady žalobkyne za užívanie spoluvlastníckeho podielu bola stanovená vo výške 302,39 Eur). Celkovú hodnotu náhrady za užívanie spoluvlastníckeho podielu žalobkyne na nehnuteľnostiach tak súd stanovil vo výške 1.692,94 Eur za jeden rok, čo za rozhodné obdobie predstavovalo sumu vo výške 5.078,82 Eur. V tejto časti považoval súd žalobu za dôvodnú a vo zvyšnej žalobe zamietol.

6. Zároveň sa súd prvej inštancie nestotožnil s námietkou premlčania vznesenou v rámci procesnej obrany žalovaným voči nároku uplatnenému žalobou za obdobie od 01.01.2011 do 28.01.2012. I keď žaloba (podľa prezenčnej pečiatky doručená súdu dňa 20.12.2013) neobsahovala konkrétnu výšku peňažnej náhrady za užívanie spoluvlastníckeho podielu súd konštatoval, že čo do predmetu sporu bola táto žaloba dostatočne určitou, keďže z nej bolo jednoznačne zrejmé, aký nárok si ňou žalobkyňa voči žalovanému uplatnila a za aké časové obdobie, a teda bola spôsobilou prerušiť plynutie premlčacej doby. S prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti i majetkovú povahu uplatneného nároku, (na ktorý sa vzťahuje všeobecná trojročná premlčacia doba, § 101 Občianskeho zákonníka), je možné uzavrieť, že sa v danom prípade jednalo o včasné uplatnenie nároku žalobkyňou.

7. Nakoľko žalovaný žiadnym spôsobom nešpecifikoval, akú údržbu vykonal na nehnuteľnostiach v období od 01.01.2011 do 31.12.2013, jeho tvrdenia zostali iba vo všeobecnej rovine, súd zamietol jeho návrh na vykonanie znaleckého dokazovania ohľadom stanovenia výšky nákladov spojených s údržbou domu.

8. Zároveň sa žalovaný sa dostal s úhradou žalovanej peňažnej náhrady do omeškania, preto priznal súd žalobkyni aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie však považoval za dôvodnú námietku premlčania vznesenú žalovaným voči príslušenstvu pohľadávky za obdobie pred 16.10.2017, t.j. za obdobie troch rokov späťne od doručenia podania žalobkyne súdu dňa 16.10.2017, ktoré vyhodnotil ako zmenu žaloby. Uvedeným podaním si žalobkyňa uplatnila nárok na úrok z omeškania v širšom rozsahu než v doplnení žaloby. Keďže zmena žaloby bola súdu doručená dňa 16.10.2017 a úroky sa premlčujú v lehote troch rokov (§ 110 ods. 3 Občianskeho zákonníka), bol už žalobkyňou uplatnený nárok na úrok z omeškania za obdobie predchádzajúce trom rokovi pred doručením zmeny žaloby súdu premlčaný. Súd preto uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.692,94 Eur od 16.10.2014 do zaplatenia a v časti uplatneného nároku na úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.692,94 Eur od 01.04.2012 do 15.10.2014 ako premlčaný zamietol. Okrem toho súd zaviazal žalovaného k povinnosti uhradiť žalobkyni úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 1.692,94 Eur od 16.10.2014 do zaplatenia a v časti uplatneného nároku na úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 1.692,94 Eur od 01.04.2013 do 15.10.2014 ako premlčaný zamietol a taktiež k povinnosti uhradiť žalobkyni úrok z omeškania vo výške 5,5 % ročne zo sumy 1.692,94 Eur od 16.10.2014 do zaplatenia a v časti uplatneného nároku na úrok z omeškania vo výške 5,5 % ročne zo sumy 1.692,94 Eur od 20.12.2013 do 15.10.2014 ako premlčaný zamietol.

9. Na rozhodnutie o trovách konania okresný súd aplikoval ust. § 255 ods. 1 CSP a pri konštatovaní nepatrného neúspechu žalobkyne (v časti istiny vo výške 292,83 Eur pre späťvzatie žaloby žalobkyňou a v tejto časti zastavenia konania a v časti úroku z omeškania do 15.10.2014) žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

10. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že odvolací súd žalobu žalobkyne v celom rozsahu zamietne, alternatívne sa domáhal zrušenia napadnutého rozsudku a vrátenia veci na ďalšie konanie súdu prvej inštancie.

11. Z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f), e) a h) CSP odvolateľ namietal, že žalobkyňa v tomto spore nepreukázala, že chce nehnuteľnosti užívať, ako aj to, že okresný súd uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobkyni náhradu za ich užívanie bez toho, aby skúmal jeho náklady na ich údržbu a investície. Žalovaný tiež nesúhlasil so záverom konajúceho súdu, že v rozhodnom časovom období mal žalovanej brániť v užívaní sporných nehnuteľností a tento jeho záver je v rozpore s vykonanými dôkazmi. Podľa názoru žalovaného žalobkyňa v tomto smere neunesla dôkazné bremeno na ňou produkované tvrdenia. Nijakým spôsobom totiž nepreukázala, že by prejavila vôľu užívať predmetné nehnuteľnosti. Len uviedla, že údajne len prišla k žalovanému v rokoch 2008 až 2013 a bola napadnutá psov, ktorého si žalovaný mal zaobstarať len preto, aby žalobkyni znemožnil dostať sa k nehnuteľnostiam. Tieto tvrdenia žalobkyne označil žalovaný za nepravdivé a tendenčné, ktoré súd nemal preukázané žiadnym iným dôkazom. Žalovaný si zaobstaral psov primárne z dôvodu ochrany svojho majetku. Túto skutočnosť žalobkyňa však využila vo svoj prospech. Navyše, so záverom súdu, že žalovaný netvrdil, a ani nepreukázal žiadny právny titul oprávňujúci ho užívať aj spoluvlastnícky podiel žalobkyne v nehnuteľnostiach, by sa dalo súhlasiť len za predpokladu, ak by žalobkyňa v konaní preukázala svoj záujem tieto užívať. Žalobkyňa sa však nikdy nepokúšala užívať spoločné nehnuteľnosti. Takýto záver žalovaný vyvodil aj zo správania žalobkyne, ktorá nebola ochotná podieľať sa na údržbe nehnuteľností. Motívom konania žalované je získať majetkový prospech na úkor žalovaného. Odvolateľ tiež akcentoval, že rodinný dom nielen užíva, ale zároveň znáša i náklady na jeho opravy a údržbu. Za danej situácie nie je možné od neho spravodlivo požadovať, aby ešte žalobkyni platil náhradu za jeho užívanie. Žalobkyňa totiž ignorovala požiadavku žalovaného, aby sa s ním spolupodieľala na úhrade týchto nákladov. Pri posudzovaní žalovaného nároku mal tak okresný súd prihliadnuť na náklady a investície, ktoré žalovaná sám vložil do predmetného domu. Dá sa dôvodne predpokladať, že ak by žalovaný nehnuteľnosť (rodinný dom) neudržiaval a nezhodnocoval (vzhľadom na jej vysoký vek), by už nebolo možné ju v súčasnosti užívať. Súd mal preto nevyhnutne zistiť rozsah údržby a zhodnotenia predmetnej nehnuteľnosti žalovaným. Práve za týmto účelom žalovaný navrhol doplniť znalecké dokazovanie o znaleckú úlohu - stanovenia bežnej výšky nákladov za údržbu rodinného domu v spornom období. Podľa jeho názoru bol tento návrh skutkovo i matematicky dostačujúci a mohol byť reálnym podkladom pre nariadenie znaleckého dokazovania súdom. Nakoľko súd zamietol tento návrh žalovaného na vykonanie dôkazu na zistenie rozhodujúcej skutočnosti, dospel vo veci k nesprávnemu skutkovému zisteniu a následne aj nesprávne vo veci rozhodol. Odvolateľ tiež zdôraznil, že žalobkyňa

ako spoluvlastníčka predmetnej nehnuteľnosti má okrem práv i povinnosti, ktoré jej vyplývajú z tohto spoluvlastníckeho podielu (vrátane povinnosti podieľať sa i na vynaložených nákladoch na ich údržbu, a to v rozsahu 50 %). Žalovaný vo všeobecnosti poukázal na rozhodnutia súdov SR, ktoré judikovali, že pokiaľ sa niekto domáha náhrady za užívanie nehnuteľnosti, rovnako sa musí podieľať aj na nákladoch spojených s údržbou týchto nehnuteľností. Zároveň odvolateľ namietal aj rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách konania, keď súd uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 % aj napriek tomu, že žalobkyňa nebola v spore v plnom rozsahu úspešná.

12. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Zároveň žiadala, aby jej voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

13. Odvolanie žalovaného označila za nedôvodné, nakoľko súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam, vykonal všetky navrhnuté dôkazy, ktoré boli potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a pri vyhodnotení dokazovania vychádzal zo správneho právneho posúdenia veci. Spor bol rozhodnutý spravodlivo v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít. Odôvodnenie napadnutého rozsudku je zrozumiteľné a súd v ňom dostatočným spôsobom objasnil, na základe akých skutočností dospel k záveru o rozhodnutí vo veci samej. Konajúci súd nedospel k záveru, že žalobkyni bolo znemožnené zo strany žalovaného užívať spoločnú nehnuteľnosť len na základe výpovede žalobkyne, ale najmä na základe výpovede samotného žalovaného, tiež zo skutočností vyplývajúcich z pripojeného súdneho spisu vedeného na Okresnom súde Čadca pod sp.zn. 16C/105/2011. Zároveň žalovaná akcentovala, že napriek tomu, že žalovaný mal záujem užívať spornú nehnuteľnosť v celom rozsahu, teda nad rámec zodpovedajúci jeho spoluvlastníckeho podielu, nikdy jej ako druhej podielovej spoluvlastníčke neponúkol možnosť uzatvoriť nájomnú alebo inú zmluvu o jej užívaní. Dôvodnosť svojho nároku uplatneného žalobou žalobkyňa podporila právnymi závermi vyplývajúcich z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/184/2010. Vyplýva z nich, že v rámci rozhodnutia súdu o poskytnutí náhrady za užívanie, nie je rozhodujúce, či sa spoluvlastníci medzi sebou dohodli o užívaní spoločnej veci alebo nie, alebo či sa jedná o faktický stav, ak má preukázané, že jeden z podielových spoluvlastníkov užíva spoločnú nehnuteľnosť vo väčšom rozsahu, ako mu prislúcha vzhľadom na výšku jeho spoluvlastníckeho podielu, pretože v takomto prípade vždy prislúcha tomu spoluvlastníkovi, ktorému je znemožnené zo strany druhého spoluvlastníka užívať spoločnú vec - náhrada. Žalobkyňa sa stotožnila s názorom súdu, že žalovaný nijakým spôsobom nepreukázal, kedy, v akom rozsahu a v akej výške vykonal na spoločnej nehnuteľnosti opravy či údržbu. V danom prípade tak okresný súd správne o tomto návrhu rozhodol v zmysle § 185 a nasl. CSP. Žalobkyňa ďalej poukázala na podstatný rozdiel v údržbe a investíciách do nehnuteľnosti a v tejto súvislosti produkované vzájomne protirečivé tvrdenia žalovaného, ktorý na jednej strane požadoval znaleckým dokazovaním určiť náklady na údržbu rodinného domu a na druhej strane tvrdil, že bez ním vložených investícií by bola výška nájmu nižšia než ako ho vyčíslil znalec. Pokiaľ ani samotný žalovaný nevie čoho sa v konaní vlastne domáhal, potom záver súdu, že tvrdenia žalovaného sú iba vo všeobecnej rovine (v rámci podaného odvolania i rozporuplné), pre ktorý nedoplnil dokazovanie, je správny. Žalovaný v priebehu celého konania tendenčne a účelovo prekrúcal rôzne fakty, čo do možnosti, resp. nemožnosti užívania spoločnej nehnuteľnosti. Prvoinštančný súd ho k tejto skutočnosti vypočul, pričom jeho tvrdenia presne odcitoval vo svojom rozsudku. V rámci odvolania žalovaný tiež použil obranu, že domovú nehnuteľnosť by nemohli komfortne užívať obaja spoluvlastníci aj vzhľadom na jej veľkosť. Táto účelová obrana žalovaného bola však vyvrátená vykonaným dokazovaním pred súdom prvej inštancie. Ďalšia polemika žalovaného v jeho opravnom prostriedku je preto evidentne manipulatívna, tendenčná a účelová. Pokiaľ žalovaný vo svojom odvolaní citoval ustanovenia týkajúce sa bezdôvodného obohatenia (§ 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka; v časti týkajúcej sa náhrady nákladov na údržbu, resp. investícií do rodinného domu - poznámka odvolacieho súdu), tieto sa na daný spor nevzťahujú s poukazom na uplatnený nárok - náhrady za užívanie, nie vydanie bezdôvodného obohatenia, k čomu sa žalobkyňa niekoľkokrát v priebehu sporu vyjadřila.

14. Vyjadrenie žalobkyne k odvolaniu bolo doručenému žalovanému, ktorý naň nereagoval.

15. V rámci odvolacieho konania nedisponoval odvolací súd s ďalšími podaniami strán sporu.

16. Primárne je nutné zdôrazniť, že v prvej vete výroku odvolací súd nariadil opravu opravného uznesenia Okresného súdu Čadca č.k. 9Csp/56/2016-187 zo dňa 15. decembra 2017 v jeho úvodnej

časti spôsobom uvedeným vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia Odstránenie tejto zrejmej nesprávnosti preto odvolací súd v súlade s článkom 4 ods. 2 Základných princípov Civilného sporového poriadku s použitím § 224 CSP v spojení s § 234 ods. 2 CSP nariadil konajúcemu súdu odstrániť vydaním opravného uznesenia.

17. Pokiaľ žalovaný podal odvolanie proti výroku II. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd rozhodol o zamietnutí žaloby žalobkyne vo zvyšnej časti, odvolací súd jeho odvolanie podané proti tejto časti jeho rozhodnutia, odmietol ako odvolanie, ktoré bolo podané neoprávnenou osobou (§ 386 písm. b) CSP).

18. Strana môže napadnúť rozhodnutie súdu prvej inštancie odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Aj keď je žalovaný stranou v spore, nespĺňa subjektívny predpoklad na podanie odvolania proti prvej a druhej vete výroku napadnutého rozsudku. Subjektívnym predpokladom na podanie odvolania je to, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vyznelo v neprospech odvolateľa. Neprospech sa spravidla prejavuje v neúspechu vo veci samej alebo v rozhodnutí procesnej povahy, ktoré znamená pre stranu ujmu. Z uvedeného vyplýva, že na podanie odvolania je oprávnená tá strana sporu, ktorej bola rozhodnutím súdu prvej inštancie spôsobená ujma, ktorá priamo vyplýva z posúdenia práv a povinností strán sporu; podstatné tu je porovnanie výsledku sporu s nárokom uplatneným žalobcom v žalobe (prípadne v inom procesnom podaní), nie však subjektívne presvedčenie strany sporu o dôsledkoch vyplývajúcich pre ňu z rozhodnutia súdu prvej inštancie.

19. Následne krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (postupom podľa § 219 ods. 3 CSP v spojení s § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario) toto rozhodnutie vo veci samej, t.j. vo výroku I. podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil, a v závislom výroku III. o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. c) v spojení s § 391 ods. 1 CSP zrušil a v tejto časti vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

20. Vo vzťahu k výroku I. odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

21. Na doplnenie považoval odvolací súd za nevyhnutné reagovať na odvolaciu argumentáciu žalovaného formulovanú v jeho opravnom prostriedku. Krajský súd zároveň poukazuje na zodpovednosť žalovaného za obsahové vymedzenie svojho odvolania v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

22. Odvolateľ vo svojom opravnom prostriedku vo vzťahu ku skutkovým tvrdeniam len zopakoval svoju argumentáciu prezentovanú v prvoinštančnom konaní. Vyplýva z nej, že sa nestotožnil so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu tak, ako boli prezentované v odôvodnení napadnutého rozhodnutia.

23. V posudzovanom prípade niet žiadnych pochybností o tom, že žalovaný výlučne sám (v celosti) v rozhodnom období užíval rodinný dom s hospodárskou časťou, ktoré boli v podielovom spoluvlastníctve strán sporu. Okresný súd náležite akcentoval vlastné vyjadrenie žalovaného, ktorý nielenže v priebehu konania jednoznačne deklaroval, že neprichádza do úvahy, aby dom (vzhľadom na jeho veľkosť a stavebno-technické usporiadanie) užívali spoločne so žalobkyňou, ale z jeho postojov a bezprostredného faktického správania bolo zrejmé, že takéto spôsoby užívania sporných nehnuteľností ani nemieni pripustiť. Zároveň ju nutné zdôrazniť, že posudzovaný spor nie je izolovaným sporom, ale v zásade nadväzuje, resp. súvisí s dlhodobým vedeným sporom medzi žalobkyňou a žalovaným o zrušenie a vyporiadanie ich podielového spoluvlastníctva predmetnému domu (konanie vedené na Okresnom súde Čadca pod sp.zn. 14C/94/2010), ako aj sporu prebiehajúceho v skutkovo totožnej veci o priznanie náhrady za užívanie rodinného domu

za iné obdobie, ktoré bolo skončené rozsudkom Okresného súdu Čadca č.k. 16C/105/2011-327 zo dňa 04. augusta 2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp.zn. 10Co/39/2018 zo dňa 29. novembra 2018. Preto nemožno ani len hypoteticky hovoriť o tom, že spoluvlastník svoj podiel neužíva a snaží sa „profitovať“ z faktického stavu a uprednostňuje uplatňovanie náhrady za užívanie spoluvlastníckeho podielu iným, druhým spoluvlastníkom pred odstránením stavu právnej neistoty, t. j. pred vyporiadaním problematických vzťahov a nefunkčného spoluvlastníctva prostredníctvom príslušných právnych inštitútov.

24. V posudzovanej veci je nesporné, že strany sporu boli v rozhodujúcom čase podielovými spoluvlastníkmi dotknutej nehnuteľnosti (každý s výškou spoluvlastníckeho podielu 1), ako aj to, že nehnuteľnosť užíval v celosti žalovaný, ktorý žalobkyňu prakticky vylúčil z užívania spoločnej nehnuteľnosti. V tomto kontexte odvolací súd upriamuje pozornosť na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/184/2010 zo dňa 27.10.2010, (na ktorý vo vyjadrení k odvolaniu poukázala aj žalobkyňa), v zmysle ktorého dôvod, pre ktorý dotknutý spoluvlastník prípadne spoločnú vec neužíva, nie je právne významný. Užívanie spoločných nehnuteľností v celom rozsahu žalovaným, teda aj v rozsahu spoluvlastníckeho podielu žalobkyne, bolo v konaní jednoznačne preukázané. Neužívanie veci v rozsahu spoluvlastníckeho podielu spoluvlastníkom musí byť dôsledkom jeho užívania druhým spoluvlastníkom nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu. Nie je pritom rozhodujúce, či tento stav vyplýva z dohody spoluvlastníkov, (okrem, ak by jej súčasťou bola aj dohoda o bezplatnom užívaní celej veci alebo jej časti), alebo z rozhodnutia väčšinového spoluvlastníka, alebo či ide o faktický stav. Dôvod, pre ktorý tento spoluvlastník prípadne spoločnú vec neužíva, nie je právne významný a rovnako tak nie je významné ani prípadné užívanie časti veci treťou osobou. Žalovaný, ktorý takto vec užíval nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu v predmetnom období, musí preto žalobkyni poskytnúť za to náhradu vo forme peňažného plnenia. Už len z týchto dôvodov vyplýva, že základ nároku uplatneného žalobou je daný.

25. Na zdôraznenie vecnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd upriamuje pozornosť aj na ďalšie rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/277/2009 zo dňa 24.11.2009, v ktorom dovolací súd riešil otázku právnej kvalifikácie žalovaného nároku a nadväzne na to i otázku premlčania. Zo záverov tohto rozhodnutia vyplýva, že ak sa podielový spoluvlastník domáha náhrady vo forme peňažného plnenia voči druhému spoluvlastníkovi za to, že neužíva spoločnú vec v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu, ide o právny vzťah z podielového spoluvlastníctva osobitne v Občianskom zákonníku upravený. V prípade, že sa spoluvlastníci o spôsobe užívania spoločnej veci, prípadne o jej náhrade nedohodnú, ide o nárok, ktorý vyplýva z ust. § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Uvedený nárok nemožno právne kvalifikovať ako nárok z bezdôvodného obohatenia. Ustanovenia o bezdôvodnom obohatení majú len podpornú povahu a ich použitie nemožno preto rozširovať na práva, ktoré sa opierajú o osobitné zákonné ustanovenia.

26. Za danej situácie, t. j. faktického užívania celého predmetu spoluvlastníctva žalovaným, v podstate nie je ani na mieste od žalobkyne požadovať, aby sa osobitne formálne domáhala v rozhodnom období užívania svojho spoluvlastníckeho podielu. Okresný súd správne poukázal na doteraz prebiehajúce spory medzi stranami sporu, ako aj výsledky dokazovania v týchto sporoch. Z dlhodobého správania žalovaného, ktoré bolo dostatočne preukázané výpoveďou jeho samotného, ako aj obsahu spisu Okresného súdu Čadca sp.zn. 16C/105/2011, je potrebné konštatovať, že nejde len o akési „nevedomé nadužívanie“ spoločnej veci, ale naopak, jedná sa o konanie s plným vedomím, úplne vylučujúce druhého, ďalšieho spoluvlastníka z užívania predmetného spoluvlastníctva, ktoré hraničí s fyzickou uzurpáciou spoločnej veci. Pokiaľ žalovaný pripustil, že chová psy, ale účel chovu je iný, ako to prezentovala žalobkyňa, ktorá túto skutočnosť len tendenčne zneužíva, tu tiež okresný súd správne poukázal jednak na obhliadku, ktorá bola vykonaná v inej súdnej veci medzi stranami sporu, ako aj na bezprostredný zážitok žalobkyne, ktorá sa k predmetu spoluvlastníctva nemôže ani len priblížiť. V takomto konaní žalovaný len pokračoval, preto nebolo opätovne potrebné, aby samostatne pre účely aktuálne posudzovanej veci, „len za iné rozhodné obdobie“ žalobkyňa predkladala nové dôkazy o jej záujme predmetné nehnuteľnosti užívať, ktoré súd v inej skutkovo totožnej veci ako preukázanú skutočnosť konštatoval.

27. Treba tiež zdôrazniť, že pokiaľ žalovaný dlhodobo sám užíva nehnuteľnosť výlučne pre vlastné potreby, je úplne logické, že túto nehnuteľnosť bude aj udržiavať. V prvom rade tak koná vo vlastnom záujme, keďže faktickým správaním druhému spoluvlastníkovi reálne zabránil užívať predmet

spoluvlastníctva. Ako sa spoločná vec môže priebežnou údržbou zhodnocovať, tak sa neustálym, intenzívnym užívaním opotrebováva, a teda sa priebežne znehodnocuje, a to len žalovaným.

28. Žalovaný ďalej vo svojom opravnom prostriedku namietal, vo vzťahu k výške poskytnutej náhrady, spôsob hodnotenia dôkazov súdom prvej inštancie, resp. zamietnutie jeho návrhu na doplnenie znaleckého dokazovania. V tomto smere odvolací súd poznamenáva, že súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti konkrétny dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Odvolací súd však zdôrazňuje, že do obsahu základného práva podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, nepatrí právo účastníka konania/strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že právu na odôvodnenie súdneho rozhodnutia (ako súčasť základného práva na súdnu ochranu) zodpovedá povinnosť dotknutého súdu dať odpoveď nielen na skutkové a právne otázky daného prípadu, ale i na relevantné argumenty strán. V súdnej veci však okresný súd svoje rozhodnutie podrobne a zákonným spôsobom odôvodnil. Právo na súdnu ochranu však nemožno zamieňať s „právom“ strany sporu byť pred súdom úspešnou; prípadne s právom na vydanie rozhodnutia v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Preto nie je porušením daného základného práva, ak súd nerozhodne podľa predstáv strany sporu; prípadne predstáv o obsahu odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

29. Okresný súd v bode 24. odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol, akými úvahami sa riadil pri určení výšky peňažnej náhrady, pričom k jej výške dospel v kontexte všetkých vykonaných dôkazov s prihliadnutím na individuálne okolnosti prejednávanej veci. Zároveň uviedol, prečo nevykonal navrhnutý dôkaz žalovaným - doplnenie znaleckého dokazovania za účelom stanovenia bežnej výšky nákladov na údržbu rodinného domu v rozhodnom období. Z vykonaného dokazovania, (konkrétne z výpovede žalovaného), vyplynulo, že v rozhodnom období žalovaný do sporného rodinného domu neinvestoval. Pokiaľ išlo o náklady na údržbu nehnuteľnosti, k týmto sa žalovaný nevedel za toto obdobie vyjadriť, nevedel identifikovať napr. práce vykonané na nehnuteľnosti resp. materiál použitý na bežnú údržbu tejto nehnuteľnosti. Žalovaný teda v tomto smere neunesol dôkazné bremeno v spore. Znalec nemohol za žalovaného vytvoriť skutkový stav. Žalovaný nedokázal konkrétne vymedziť a individualizovať skutočnosti, ktoré majú byť predmetom znaleckého dokazovania, dôsledkom čoho okresný súd postupoval správne, keď návrh žalovaného zamietol.

30. Okresný súd teda vykonal v prejednávanej veci dokazovanie náležitým spôsobom a v potrebnom rozsahu, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v ust. § 191 ods. 1 CSP, súčasne spôsobom plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania umožnil stranám sporu realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu strán, ako aj meritum veci. Po vykonaní a vyhodnení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle ust. § 220 až § 222 CSP aj správne a presvedčivo odôvodnil. Odvolacie dôvody žalovaného vyhodnotil krajský súd ako nepodstatné, pričom zároveň nezistil ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP). V dôsledku toho krajský súd rozsudok okresného súdu vo veci samej, t. j. vo výroku ako vecne správny potvrdil, prihliadnuc i na to, že vo vzťahu k príslušenstvu (úrok z omeškania), ktoré bolo predmetom rozhodnutia súdu prvej inštancie žalovaný nevzniesol žiadne odvolacie námietky.

31. Krajský súd však zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III., t. j. vo výroku o trovách konania, pretože tento výrok nezodpovedá procesnému stavu veci, ani naň aplikovanému zákonnému ustanoveniu. Z obsahu spisu v prejednávanej veci je zrejmé, že žalobkyňa nebola úspešná vo veci v plnom rozsahu. Súd zamietol žalobu v časti uplatneného príslušenstva a zastavil konanie v časti späťvzatia žaloby žalobkyňou, o ktorom rozhodol uznesením č.k. 9C/59/2013-178 zo dňa 17. októbra 2017 zo dňa 17. októbra 2017. Uvedené skutočnosti následne okresný súd už nezohľadnil pri rozhodovaní o trovách prvoinštančného konania.

32. Odvolací súd zdôrazňuje, že zásada úspechu v spore sa premieta v ustanovení § 255 Civilného sporového poriadku ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. Úspech vo veci súd vždy skúma čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Zásada úspechu vo veci (zásada zodpovednosti za výsledok sporu) charakteristická pre sporové konanie sa uplatní tak, že neúspešná

strana sporu je povinná nahradiť v spore úspešnej strane trovy konania, ktoré úspešnej strane vznikli. Procesný úspech sa určuje vo vzťahu k predmetu sporu úspechom (t. j. víťazstvom) v spore. Plný úspech v spore sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku, ktorým sa rozhodlo o veci samej. Plný úspech v spore môže mať žalobca aj žalovaný. Vo všeobecnosti platí, že ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí. Pomerné rozdelenie trov je jednak odrazom reálneho výsledku sporu a jednak predstavuje prevenciu, aby strany nežalovali viac, ako im podľa hmotného práva patrí. Nakoľko niet žiadneho rozumného dôvodu, aby si strany v prípade čiastočného úspechu nahradili trovy konania navzájom, časť, ktorá sa prekrýva, sa odpočíta. Ak by úspech strán v spore bol rovnaký - žalobca by vysúdil polovicu a žalovaný by sa polovicou ubránil (50% ku 50%), náhrada sa neprizná nikomu. Čiastočné procesné úspechy sa teda vzájomne do rovnakej výšky anulujú. Zvyšná časť je determinantom pre záver o čiastočnom priznaní nároku na náhradu trov konania. Potom pri zásadne rovnakých čiastkových úspechoch súd môže vysloviť, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

33. Ďalšou zásadou premietajúcou sa v rozhodovaní súdu o trovách konania je zásada zavinenia na zastavení konania v zmysle § 256 ods. 1 CSP a z neho vyplývajúcej zásady, že ak niektorá zo strán sporu zaviniť, že sa konanie muselo zastaviť, je povinná nahradiť trovy konania protistrane. Zavinenie môže existovať na strane žalobcu aj na strane žalovaného. Na strane žalobcu existuje napríklad vtedy, ak podal žalobu vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdu, alebo ak podal žalobu, hoci existovala prekážka rei iudicate alebo prekážka litispendencie, alebo ak bez dôvodu vzal žalobu späť, ale tiež aj vtedy, ak vzal žalobu späť z dôvodu, že žalovaný vzniesol oprávnenú námietku premlčania a podobne. Citované zákonné ustanovenie vyjadruje výnimku zo zásady náhrady trov konania podľa pomeru úspechu vo veci vyjadrenú v ust. § 255 ods. 1 CSP. Zavinenie sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti za zavinenie sú tie, ktoré nastali po začatí konania.

34. Vyššie uvedené zásady premietajúce sa do rozhodovania súdu o nároku na náhradu trov konania (zásada úspechu v spore v zmysle § 255 CSP, zásada zavinenia na zastavení konania v zmysle § 256 CSP) možno v konaní aplikovať buď samostatne, alebo ich pomerným spojením podľa výsledku rozhodnutia súdu v spore.

35. V danom prípade okresný súd pri rozhodovaní o trovách konania nepostupoval správne, pretože dôsledne neuplatnil uvedené zásady na rozhodnutie o trovách prvoinštančného konania, keď konštatoval nepatrný neúspech žalobkyne a priznal jej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie obdobné ustanoveniu § 143 ods. 3 O.s.p. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy nová právna úprava vychádza z aplikácie zásady úspechu ako prioritného hľadiska a v prípadoch keď mala strana sporu len čiastočný úspech platí pravidlo obsiahnuté v ust. § 255 ods. 2 CSP. Pojem „nepatrný neúspech“ aktuálny Civilný sporový poriadok nepozná, zohľadňuje sa teda každý neúspech, a to vrátane neúspechu v časti príslušenstva pohľadávky. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu, alebo znaleckého dokazovania. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku.

36. Žiada sa uviesť, že pri rozhodovaní o zavinení tej-ktorej sporovej strany na zastavení konania v časti, v ktorej žalobca vzal žalobu späť, je úlohou súdu zohľadniť nielen všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré možno považovať vo vzťahu k čiastočnému späťvzatiu žaloby za relevantné, ale je potrebné vychádzať aj z odôvodnenia samotného dispozitívneho úkonu žalobcu (späťvzatie žaloby), z ktorého možno vychádzať pri zistení, ktoré zo skutočností vzniknutých v rámci sporového konania mali za následok konanie žalobcu, ktorý už ďalej nezotráva na podanej žalobe. Je preto v záujme žalobcu, aby v súvislosti svojím dispozitívnym úkonom, ktorým berie žalobu späť, či už celkom alebo sčasti, uviedol a zároveň preukázal tie zo skutočností, ktoré ho k uvedenej dispozícii s podanou žalobou viedli. Pokiaľ však žalobca zoberie žalobu späť bez udania dôvodu, jednoznačne nesie procesné zavinenie na zastavení konania.

37. V tejto časti okresný súd opätovne vec posúdi, pričom bude vychádzať prioritne zo zásady úspechu strán v spore a následne rozhodne o trovách prvoinštančného, ako i trovách aktuálneho odvolacieho konania (§ 262 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP). O výške trov celého konania bude rozhodovať súd prvej inštancie postupom podľa § 262 ods. 2 CSP.

38. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).